Dicle Akademi Dergisi, 2026, 6(1), 146-164
DOI: https://doi.org/10.61964/dade.1950176

Dicle Akademi Dergisi
Journal of Dicle Academy

https://dergipark.org.tr/tr/pub/dade | e-ISSN: 2757-9611 | Research Article / Araştırma Makalesi

AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞI: BATI KARADENİZ BÖLGESİNDE NİTEL BİR FENOMENOLOJİK İNCELEME

ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOR: A PHENOMENOLOGICAL EXAMINATION IN THE WESTERN BLACK SEA REGION

Hasan Saltuk DURAK[1]

[1] **Sorumlu Yazar:** Öğr. Gör. Dr., Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Myo, hasansaltukdurak@duzce.edu.tr

Received / Alınma: **12.05.2026** Accepted / Kabul: **27.06.2026**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, akademisyenlerin makale yazım sürecinde deneyimledikleri akademik erteleme davranışını fenomenolojik bir yaklaşımla derinlemesine incelemektir. Çalışma, ertelemenin hangi aşamalarda ortaya çıktığını, nedenlerini, bireysel ve örgütsel etkilerini ve başa çıkma stratejilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji kullanılarak gerçekleştirilen çalışmada, Batı Karadeniz Bölgesi'nde iki devlet üniversitesinde görev yapan akademisyenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, veri doygunluğu sağlanan 16 katılımcının verileri analize dahil edilmiştir. Veriler tematik içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular, akademik ertelemenin bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutları olan çok katmanlı bir yapı sergilediğini ortaya koymuştur. Ertelemenin özellikle yazma sürecinin başlangıç aşamasında yoğunlaştığı, motivasyon eksikliği, mükemmeliyetçilik ve kaygı gibi bireysel faktörlerle birlikte iş yükü ve örgütsel baskı gibi çevresel faktörlerden etkilendiği belirlenmiştir. Ayrıca ertelemenin akademik performansı düşürdüğü, stres ve tükenmişliği artırdığı tespit edilmiştir. Çalışma, akademik ertelemenin yalnızca bireysel bir sorun değil, aynı zamanda örgütsel bağlamla ilişkili çok boyutlu bir olgu olduğunu ortaya koyarak literatüre katkı sunmaktadır. Ayrıca akademisyenlere yönelik başa çıkma stratejilerinin geliştirilmesi ve kurumsal destek mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erteleme Davranışı, İş Yerinde Erteleme, Akademik Erteleme.

ABSTRACT

The aim of this study is to examine in depth the academic procrastination behaviour experienced by faculty members during the manuscript writing process through a phenomenological approach. The study seeks to identify the stages at which procrastination emerges, its underlying causes, its individual and organizational effects, and the coping strategies employed by academics. Conducted using phenomenology, one of the qualitative research designs, the study involved semi-structured interviews with faculty members working at two public universities in the Western Black Sea Region of Türkiye, and the data obtained from 16 participants who met the criterion of data saturation were included in the analysis. The data were analysed through thematic content analysis. The findings revealed that academic procrastination exhibits a multilayered structure encompassing cognitive, emotional, and behavioural dimensions. Procrastination was found to be particularly concentrated at the initiation stage of the writing process and to be influenced by individual factors such as lack of motivation, perfectionism, and anxiety, as well as environmental factors including workload and organizational pressure. Furthermore, procrastination was determined to reduce academic performance while increasing stress and burnout. The study contributes to the literature by demonstrating that academic procrastination is not merely an individual problem, but also a multidimensional phenomenon associated with the organizational context. In addition, it emphasizes the need to develop coping strategies for academics and to strengthen institutional support mechanisms.

Keywords: Procrastination Behaviour, Procrastination in the Workplace, Academic Procrastination.

Atıf Citation Durak, H. S. (2026). Akademik erteleme davranışı: Batı karadeniz bölgesinde nitel bir fenomenolojik inceleme. *Dicle Akademi Dergisi,* 6(1), 146-164. https://doi.org/10.61964/dade.1950176

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License altında lisanslanmıştır.

OPEN ACCESS

1. GİRİŞ

Erteleme davranışı, bireylerin tamamlamaları gereken görevleri bilinçli olarak geciktirmeleri şeklinde tanımlanan ve özellikle akademik bağlamda yaygın biçimde gözlenen bir öz-düzenleme problemidir. Literatür, akademik ertelemenin yalnızca bireysel performansı değil, aynı zamanda psikolojik iyi oluşu ve kurumsal verimliliği de olumsuz etkileyen önemli bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır (Svartdal & Lokke, 2022). Bu durum, ertelemenin basit bir zaman yönetimi eksikliğinden ziyade, bilişsel, duygusal ve motivasyonel süreçlerin etkileşimiyle ortaya çıkan karmaşık bir davranış olduğunu göstermektedir. Özellikle son yıllarda yapılan çalışmalar, ertelemenin büyük ölçüde olumsuz duyguları düzenleme çabasıyla ilişkili olduğunu ve bireylerin görevle ilişkili kaygı, sıkıntı veya yetersizlik hissinden kaçınmak amacıyla bu davranışı sergilediklerini vurgulamaktadır (Miyake & Kane, 2022).

Akademik erteleme üzerine yapılan çalışmaların önemli bir bölümü üniversite öğrencilerine odaklanmış olup, bu alanda geniş bir literatür birikimi oluşmuştur. Araştırmalar, akademik ertelemenin yükseköğretimde oldukça yaygın olduğunu ve öğrencilerin önemli bir kısmının görevlerini son ana bıraktığını göstermektedir (Özberk & Türk Kurtça, 2022). Bununla birlikte, akademik erteleme üzerine yapılan araştırmalarda ertelemenin nedenleri, türleri ve sonuçları kapsamlı biçimde incelenmiştir. Özellikle Steel'in (2007) meta-analitik çalışması ertelemenin temel belirleyicilerini ortaya koyarken, daha güncel çalışmalar akademik ertelemenin akademik performans, psikolojik iyi oluş ve duygu düzenleme süreçleriyle ilişkisini ayrıntılı olarak ele almıştır (Svartdal & Lokke, 2022). Buna rağmen, bu davranışın akademisyenler özelinde nasıl deneyimlendiğine ve anlamlandırıldığına odaklanan çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Oysa akademisyenler, araştırma, öğretim ve idari sorumlulukları aynı anda yürütmek zorunda olan ve yüksek performans beklentileri altında çalışan bir meslek grubudur. Bu çoklu rol yapısı, erteleme davranışının akademisyenler açısından daha karmaşık ve özgün dinamikler içerebileceğini düşündürmektedir.

Mevcut akademik erteleme literatürünün önemli bir bölümü nicel araştırma desenleriyle yürütülmüş, erteleme davranışı çoğunlukla öz-düzenleme, motivasyon, kaygı ve performans gibi değişkenlerle ilişkisi çerçevesinde incelenmiştir (Steel, 2007). Bu durum, bireylerin erteleme deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarına ve bu süreci nasıl yaşadıklarına ait boşluğa, öznel deneyim boyutunun yeterince derinlemesine incelenememesine yol açmaktadır. Oysa erteleme davranışı, bireyin yalnızca ne yaptığıyla değil, aynı zamanda ne hissettiği ne düşündüğü ve süreci nasıl anlamlandırdığı ile yakından ilişkilidir. Bu bağlamda, akademisyenlerin makale yazım sürecinde yaşadıkları erteleme deneyimlerini nitel bir yaklaşımla ele alan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu durum literatürde önemli bir boşluğa işaret etmektedir.

Bu çalışma, söz konusu boşluğu doldurmayı amaçlayarak akademisyenlerin makale yazım süreçlerinde deneyimledikleri erteleme davranışını keşfetmek için fenomenolojik yaklaşım araştırmanın felsefi çerçevesini oluştururken, verilerin analizinde tematik içerik analizi kullanılmıştır. Çalışma, ertelemenin yalnızca nedenlerini değil; hangi aşamalarda ortaya çıktığını, nasıl deneyimlendiğini, ne tür sonuçlar doğurduğunu ve akademisyenlerin bu davranışla nasıl başa çıktıklarını bütüncül bir perspektifle ele almaktadır. Bu yönüyle araştırma, akademik ertelemenin süreçsel doğasını ortaya koyarak literatüre önemli bir katkı sunmaktadır.

Ayrıca bu çalışma, akademik ertelemeyi yalnızca bireysel bir eğilim olarak değil, aynı zamanda örgütsel bağlamla ilişkili çok düzeyli bir olgu olarak ele alması bakımından da özgün bir değer taşımaktadır. Elde edilen bulgular, akademik ertelemenin bilişsel, duygusal ve çevresel faktörlerin etkileşimiyle şekillendiğini ortaya koymakta; böylece mevcut teorik yaklaşımları

genişleterek daha bütüncül bir anlayış geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak bu araştırma, hem akademik yazma sürecine özgü erteleme dinamiklerini derinlemesine açıklamakta hem de akademisyenlere yönelik uygulanabilir çıkarımlar sunarak alana kuramsal ve pratik düzeyde katkı sağlamaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Erteleme Davranışı

Erteleme davranışı, bireylerin önemli bir görevi başlatmak veya tamamlamak için gerekli eylemi, olumsuz sonuçlar doğuracağının farkında olmalarına rağmen gönüllü olarak geciktirmeleri şeklinde tanımlanmaktadır (Steel, 2007). Bu tanım, ertelemenin yalnızca bir zaman yönetimi sorunu olmadığını, aynı zamanda karmaşık psikolojik ve davranışsal süreçleri içeren çok boyutlu bir olgu olduğunu vurgulamaktadır. Günümüz iş ortamlarında, çalışanların belirli zaman çerçeveleri içinde görevleri tamamlamalarının beklendiği bir bağlamda, erteleme davranışı giderek daha yaygın ve ciddi bir örgütsel sorun haline gelmektedir (Bajcar, 2024).

Erteleme davranışının temelinde sıklıkla öz-düzenleme eksikliği yatmaktadır. Öz-düzenleme, bireyin kendi davranışlarını planlama, izleme ve kontrol etme kapasitesi olarak tanımlanmakta ve erteleme davranışının en önemli psikolojik belirleyicilerinden biri olarak kabul edilmektedir (Steel vd., 2022). Bu bağlamda erteleme, bireyin hedefleri ile eylemleri arasındaki uyumsuzluğun bir yansıması olarak da değerlendirilebilir. Literatürde erteleme, aktif (bilinçli) ve pasif (isteksiz) olmak üzere iki temel kategori altında incelenmektedir (Korstange vd., 2019). Aktif erteleyiciler, görevlerini son ana bırakmalarına rağmen bu durumu stratejik bir tercih olarak benimsemekte ve çoğu zaman başarılı olabilmektedirler. Pasif erteleme ise daha çok kararsızlık, düşük öz-yeterlik ve duygu düzenleme güçlüğü ile ilişkilendirilmektedir (Fernie vd., 2017).

Erteleme davranışının iş yaşamındaki yaygınlığına ilişkin bulgular, bu olgunun örgütsel davranış literatüründe daha fazla dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Araştırmalar, çalışanların önemli bir kısmının iş yaşamlarının belirli dönemlerinde erteleme davranışı sergilediğini ve bu durumun bireysel performanstan örgütsel verimliliğe kadar uzanan geniş bir yelpazede olumsuz sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir (Wang vd., 2021). Bu nedenle, erteleme davranışının nedenlerinin, sonuçlarının ve önlenmesine yönelik stratejilerin sistematik bir şekilde incelenmesi hem teorik hem de pratik açıdan büyük önem taşımaktadır.

2.2. İş Yerinde Erteleme Davranışı

İş yerinde erteleme davranışı, çalışanların işle ilgili görevlerini gereksiz yere geciktirmesi olarak tanımlanmakta olup hem bireysel performans hem de örgütsel çıktılar açısından ciddi sonuçlar doğurabilmektedir (Wang vd., 2021). Bajcar (2025), iş yerinde erteleme konusunda kapsamlı bir inceleme yaparak, bu davranışın bireysel ve işle ilgili faktörlerin etkileşimiyle şekillenen çok düzeyli bir olgu olduğunu ortaya koymuştur. Yazarın önerdiği genişletilmiş kavramsal çerçeve, iş yerinde ertelemenin yalnızca bireysel bir zaman yönetimi sorunu değil, aynı zamanda örgütsel bağlamın önemli bir göstergesi olduğunu vurgulamaktadır.

Literatürde iş yerinde erteleme genellikle iki temel boyutta ele alınmaktadır: görevden kaçınma ve iş dışı internet kullanımı (Mosquera vd., 2022). Birinci boyut, çalışanların iş dışı faaliyetlerle meşgul olma, gereksiz molalar verme veya görevden kaçınma gibi davranışlarını içerirken; ikinci boyut, iş saatleri içinde kişisel internet kullanımı, sosyal medyada vakit geçirme gibi dijital ortamlarda gerçekleşen erteleme davranışlarını kapsamaktadır. Mosquera vd., (2022), iş

yerindeki can sıkıntısının her iki erteleme biçimini de artırdığını göstererek ertelemenin tek tip bir davranış olmadığını vurgulamışlardır.

İş yerinde erteleme davranışının en önemli sonuçlarından biri, özellikle esnek teslim tarihlerinin olduğu ortamlarda performans kaybıdır. Steel vd., (2022), yüksek düzeyde erteleme eğilimi gösterenlerin kararlarını tamamlamada düşük düzeyde erteleme gösterenlerin üç katı sürede tamamladığını tespit etmiştir. Bu bulgu, ertelemenin yalnızca bireysel bir sorun değil, aynı zamanda organizasyonel verimliliği doğrudan etkileyen bir risk faktörü olduğunu göstermektedir.

İş yerinde erteleme ile başa çıkmada zaman yönetimi becerileri, öz-düzenleme stratejileri ve duygusal güçlenme öne çıkan müdahale yaklaşımları arasındadır. Patzak vd., (2025) tarafından yapılan sistematik derleme, yapılandırılmış zaman yönetimi eğitimlerinin akademik başarıyı artırdığı, ertelemeyi azalttığı ve iyi oluşu iyileştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Bununla birlikte, yalnızca planlama becerilerinin yeterli olmadığı, duygu düzenleme becerilerini geliştirmeye yönelik müdahalelerin de erteleme davranışının azaltılmasında önemli olduğu belirtilmektedir (Sirois & Pychyl, 2013; Mohammadi Bytamar vd., 2020).

2.3. Akademisyenlerin Erteleme Davranışı

Akademisyenlerin erteleme davranışı, yükseköğretim kurumlarında hem bireysel hem de kurumsal düzeyde önemli sonuçlar doğuran bir olgudur. Akademik erteleme, öğretim, araştırma, idari görevler ve toplumsal hizmet gibi çoklu sorumluluklar arasında denge kurma zorunluluğu nedeniyle diğer meslek gruplarına kıyasla daha karmaşık bir görünüm sergilemektedir (Cotelnic, 2023). Literatürde akademisyenlerin erteleme davranışlarına ilişkin ampirik çalışmaların, öğrenci ertelemesine odaklanan çalışmalara kıyasla daha sınırlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, son yıllarda akademik personelin erteleme davranışını konu alan araştırmaların sayısında artış gözlenmektedir.

Akademik erteleme davranışının en sık bildirilen nedenlerinden biri zaman yönetimi becerilerindeki eksikliktir (Sudirman vd., 2023). Akademisyenler, araştırma projeleri, makale yazım süreçleri, ders hazırlıkları ve idari toplantılar gibi farklı türde ve öncelik düzeyinde görevlerle karşı karşıya kalmaktadırlar. Net bir program veya önceliklendirme alışkanlığı olmadığında, özellikle zorlayıcı veya sıkıcı bulunan akademik görevlerin daha kolay ertelendiği ve bu durumun akademik performansı olumsuz etkilediği belirtilmektedir. Bununla birlikte, akademisyenlerin erteleme düzeyi ile kendilerini üretken olarak algılamaları arasında ilginç bir paradoks bulunmaktadır. Asio (2021), akademik personelin sıklıkla erteleme eğiliminde olmasına rağmen kendilerini üretken olarak değerlendirdiğini, ancak yapılan analizlerde erteleme düzeyi ile iş verimliliği arasında düşük düzeyde de olsa doğrudan bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Akademisyenlerin erteleme davranışını etkileyen bir diğer önemli faktör, başarı motivasyonudur. Sunarta ve Muafi (2024), sosyal mübadele teorisini kullanarak üniversite personeli üzerinde yaptıkları çalışmada, başarı motivasyonu ve örgütsel bağlılığın erteleme davranışı üzerinde doğrudan olumsuz etkiye sahip olduğunu, iş tatmini ve psikolojik sözleşme ihlalinin ise erteleme üzerindeki etkisini örgütsel bağlılık aracılığıyla gösterdiğini bulmuştur. Bu bulgular, akademik ortamlarda erteleme davranışını azaltmak için hem bireysel motivasyonu hem de örgütsel bağlılığı artırıcı stratejilerin geliştirilmesinin önemli olabileceğini düşündürmektedir.

3. YÖNTEM

Bu araştırma, akademik personelin makale yazım süreçlerinde sergiledikleri erteleme davranışlarını, bireylerin öznel deneyimleri ve bu deneyimlere yükledikleri anlamlar çerçevesinde derinlemesine kavramayı amaçlayan nitel bir çalışmadır. Nitel araştırmalar, insan deneyiminin karmaşık ve çok katmanlı doğasını, katılımcıların kendi bakış açılarıyla ortaya koymaya imkân tanıdığı için tercih edilmiştir (Creswell ve Poth, 2018). Bu doğrultuda çalışma, akademik erteleme olgusunu; nedenleri, süreç içindeki görünümü, sonuçları ve başa çıkma stratejileri ekseninde, katılımcıların yaşantılarından hareketle anlamayı hedeflemiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, katılımcıların deneyimlerini kendi ifadeleriyle aktarmalarına olanak sağlarken, araştırmacıya da önceden belirlenen temalar doğrultusunda derinlemesine veri elde etme esnekliği sunmaktadır (Guba ve Lincoln, 1994).

3.1. Araştırma Deseni

Bu araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan fenomenoloji (olgubilim) deseni benimsenmiştir. Fenomenoloji, bireylerin farkında oldukları ancak çoğu zaman derinlemesine irdelemedikleri olgulara odaklanarak, bu olgulara ilişkin deneyimlerin, algıların ve anlamların ortaya çıkarılmasını amaçlayan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Fenomenolojik araştırmalar, belirli bir olguya ilişkin bireysel yaşantılardan hareketle, o olguya yüklenen ortak anlamları çözümlemeye çalışır. Creswell ve Poth (2018), fenomenolojik yaklaşımı, bireylerin yaşantılarından yola çıkarak belirli bir kavram ya da olguya ilişkin anlam yapılarını ortaya koymayı hedefleyen bir araştırma yöntemi olarak tanımlamaktadır. Benzer şekilde Baş ve Akturan (2017), bu yaklaşımın bireylerin dünyayı nasıl deneyimlediklerini ve bu deneyimlere nasıl anlam yüklediklerini incelemeye odaklandığını ifade etmektedir. Merriam & Tisdell, (2016) ise fenomenolojinin, bireylerin yaşadıkları deneyimlere atfettikleri anlamların yorumlanmasında etkili bir yöntem olduğunu vurgulamaktadır. Çalışmada fenomenolojik yaklaşım araştırmanın felsefi çerçevesini oluştururken, verilerin analizinde tematik içerik analizi kullanılmıştır.

Bu kuramsal çerçeve doğrultusunda, mevcut araştırmada akademik personelin makale yazım sürecinde deneyimledikleri erteleme davranışının özünü ve bu deneyime yükledikleri ortak anlamları derinlemesine kavramak amacıyla fenomenolojik desen tercih edilmiştir. Bu desen sayesinde, erteleme davranışı bir dizi bireysel alışkanlıktan ibaret görülmek yerine, katılımcıların zihninde nasıl yapılandığı ve nasıl bir yaşantı olarak hissedildiği bütüncül bir biçimde ortaya konulabilmiştir.

3.2. Veri Toplama Süreci

Nitel araştırmalarda veri toplama süreci genel olarak görüşme, gözlem ve doküman incelemesi olmak üzere üç temel yöntem aracılığıyla yürütülmektedir (Karataş, 2015). Bu araştırmada veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme, belirli bir amaç doğrultusunda araştırmacı ile katılımcı arasında kurulan etkileşim sürecinde sorular aracılığıyla veri elde etmeyi sağlayan sistematik bir veri toplama yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Patton (1987), görüşmeleri yapılandırılmış, yapılandırılmamış ve yarı yapılandırılmış olmak üzere üç temel kategoride ele almaktadır. Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, katılımcıların deneyimlerini ayrıntılı biçimde ifade etmelerine imkân tanıyarak daha derinlemesine ve zengin veri elde edilmesini sağlamaktadır (Türnüklü, 2000).

Görüşmelerin süresi 22 ile 35 dakika arasında değişmiş olup, veri toplama süreci Nisan–Temmuz 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama süreci veri doygunluğu sağlanana kadar devam ettirilmiştir (Yağar, 2023).

Görüşme formunun geliştirilmesi sürecinde öncelikle araştırma konusu ile ilgili kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan ve başlangıçta 9 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu, alanında uzman iki akademisyenin görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılmış ve görüşme formu 6 sorudan oluşan nihai hâline getirilmiştir. Araştırma sürecinde etik ilkelere uygun hareket edilmiş; katılımcılardan gönüllü katılım onayı alınmış, görüşmelerin kayıt altına alınması için bilgilendirilmiş onam sağlanmış ve elde edilen verilerin yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılacağı katılımcılara açıkça ifade edilmiştir. Ayrıca katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve veriler anonimleştirilerek analiz edilmiştir. Görüşme Soruları:

1. Akademik makale yazım sürecinde erteleme davranışı yaşadığınızı düşünüyor musunuz? Bu durumu nasıl tanımlarsınız?
2. Makale yazım sürecinde erteleme davranışına yol açan başlıca nedenler sizce nelerdir?
3. Erteleme davranışı genellikle sürecin hangi aşamalarında ortaya çıkmaktadır? (Konu belirleme, yazma, analiz vb.)
4. Erteleme davranışının akademik performansınıza ve psikolojik durumunuza etkileri nelerdir?
5. Erteleme davranışıyla başa çıkmak için kullandığınız yöntemler veya stratejiler nelerdir?
6. Akademik kurumların veya çalışma ortamının erteleme davranışınız üzerindeki etkisini nasıl değerlendirirsiniz?

3.3. Çalışma Grubunun Belirlenmesi

Araştırmanın katılımcı grubunu, 2025 yılı içerisinde Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde yer alan iki devlet üniversitesinde görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan toplam 27 akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmanın odak noktası akademik erteleme deneyimi olduğundan, görüşmeler sonucunda bu deneyimi yaşamadığını belirten katılımcılar analiz kapsamı dışında bırakılmıştır. Yapılan veri analizi sonucunda, 13. görüşmeden sonra yeni tema elde edilmemiş, üç ek görüşme ile durum doğrulanmış ve veri doygunluğuna ulaşıldığı kabul edilmiştir. Bu katılımcılardan 16'sının akademik süreçlerde belirgin biçimde erteleme davranışı sergilediği tespit edilmiş ve bulgular bu katılımcıların görüşleri temelinde derinleştirilerek sunulmuştur.

Fenomenolojik araştırmalarda çalışma grubunun büyüklüğüne ilişkin kesin bir standart bulunmamakla birlikte, genellikle 5 ile 25 katılımcı arasında değişen örneklem büyüklüklerinin yeterli olduğu ifade edilmektedir (Creswell ve Poth, 2018). Bununla birlikte, nitel araştırma sürecinde örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde sayısal bir sınırdan ziyade, araştırmanın amacına uygun veri zenginliğinin sağlanması belirleyici olmaktadır (Tekindal ve Uğuz Arsu, 2020). Bu bağlamda, fenomenolojik çalışmalarda temel ölçüt veri doygunluğuna ulaşılmasıdır. Veri doygunluğu, elde edilen yeni verilerin önceki bulgularla örtüşmeye başladığı ve yeni bir tema ya da bilgi üretmediği noktayı ifade etmektedir (Morgan ve Morgan, 2008).

Katılımcıların belirlenmesinde, nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya dahil edilme kriterleri şu şekilde belirlenmiştir: En az bir akademik makale yazım sürecinde aktif olarak yer almış olmak, akademik yayın üretim deneyimine sahip olmak ve araştırmaya gönüllü katılım

sağlamayı kabul etmek. Ölçüt örnekleme yaklaşımı, araştırma amacına uygun özellikleri taşıyan bireylerin seçilmesini mümkün kılarak, incelenen olgunun daha derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Katılımcılar farklı unvanlardan ve farklı disiplinlerden seçilerek çeşitlilik sağlanmıştır. Aşağıda katılımcılara ait demografik özellikler gizlilik ilkesi dikkate alınarak kodlarla verilmiştir (ör. K1, K2).

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

Kod	Unvan	Fakülte	Deneyim (Yıl)
K1	Arş. Gör.	İİBF	3
K2	Dr. Öğr. Üyesi	Eğitim	7
K3	Arş. Gör.	Eğitim	2
K4	Dr. Öğr. Üyesi	İİBF	6
K5	Doç. Dr.	İİBF	12
K6	Arş. Gör.	Eğitim	4
K7	Dr. Öğr. Üyesi	İİBF	8
K8	Arş. Gör.	Eğitim	3
K9	Dr. Öğr. Üyesi	Eğitim	9
K10	Arş. Gör.	İİBF	2
K11	Doç. Dr.	İİBF	11
K12	Dr. Öğr. Üyesi	Eğitim	6
K13	Arş. Gör.	Eğitim	3
K14	Dr. Öğr. Üyesi	Eğitim	7
K15	Arş. Gör.	İİBF	4
K16	Doç. Dr.	İİBF	13

3.4. Verilerin Analizi

Nitel veri analizi, araştırmacının elde ettiği verileri sistematik biçimde düzenlemesini, anlamlı parçalara ayırmasını, bu parçaları bütüncül bir çerçevede yorumlamasını ve verilerde yer alan örtük anlamları ortaya çıkarmasını içeren çok aşamalı bir süreçtir (Özdemir, 2010). Bu süreçte veriler organize edilmekte, kodlanmakta, temalar ve kategoriler oluşturulmakta; elde edilen bulgular ise doğrudan alıntılarla desteklenerek yorumlanmaktadır (Creswell ve Poth, 2018).

Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler tematik içerik analizi yaklaşımı çerçevesinde analiz edilmiştir. Analiz süreci ilk olarak görüşme kayıtlarının yazıya aktarılması (transkripsiyon) ile başlamıştır. Bu aşamada veriler üzerinde açık kodlama yapılarak, katılımcı ifadelerinden türetilen anlamlı kodlar oluşturulmuştur. Kodlama süreci, ham verilerin sistematik biçimde çözümlenmesini ve veride yer alan anlam örüntülerinin ortaya çıkarılmasını kapsamaktadır (Miles ve Huberman, 2016). Oluşturulan kodlar benzerlik ve ilişkilerine göre bir araya getirilerek temalar oluşturulmuş, bu temalardan hareketle daha üst düzeyde kategoriler belirlenmiştir.

Analiz sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen kod ve temalar, alanında uzman bir araştırmacının değerlendirmesine sunularak gözden geçirilmiş ve gerekli düzenlemeler yapılarak son hâline getirilmiştir. Bu süreç, analizde tutarlılık ve güvenirliğin artırılmasına katkı sağlamıştır. Ayrıca kodlama işlemleri manuel olarak gerçekleştirilmiş ve elde edilen temalar, katılımcıların doğrudan ifadelerinden yapılan alıntılarla desteklenmiştir. Son aşamada ise elde edilen bulgular sistematik bir biçimde raporlaştırılmış, temalar arası ilişkiler ortaya konulmuş ve bulgular araştırmanın amacı doğrultusunda yorumlanmıştır.

3.5. Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirliği

Nitel araştırmalarda, nicel çalışmalarda kullanılan geleneksel “geçerlik” ve “güvenirlik” kavramları yerine; araştırmanın kalitesini değerlendirmede inanılırlık, güvenilebilirlik,

onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik gibi ölçütlerin daha uygun olduğu kabul edilmektedir. Bu bağlamda, Guba ve Lincoln (1982) nitel araştırmaların bilimsel niteliğini sağlamak amacıyla söz konusu ölçütleri dört temel başlık altında sistematik bir çerçevede ele almıştır.

Bu araştırmada, özellikle inanılırlık ve güvenilebilirliği artırmak amacıyla, görüşmelerden elde edilen veri seti ve analiz sonuçları nitel araştırma konusunda uzman bir araştırmacının incelemesine sunulmuş ve elde edilen geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca veri analiz sürecinde kodlayıcılar arası tutarlılığı belirlemek için Miles ve Huberman (2016) tarafından önerilen güvenirlik formülü (Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)) kullanılmış ve kabul edilebilir düzeyde uyum sağlanmıştır. Bu oran, nitel veri analizinde kabul edilebilir güvenirlik düzeyine işaret etmektedir.

Araştırmanın onaylanabilirliğini güçlendirmek amacıyla, araştırma sürecinin tüm aşamalarının ayrıntılı biçimde kayıt altına alınmasını ve şeffaf biçimde sunulmasını içeren denetim izi yaklaşımı benimsenmiştir (Başkale, 2016). Bu kapsamda ham veriler, analiz sürecine ilişkin adımlar ve elde edilen bulgular sistematik biçimde raporlanmış; araştırmacı yorumlarının ötesine geçilerek doğrudan katılımcı ifadelerine yer verilmiştir. Öte yandan, aktarılabilirliğin sağlanması amacıyla araştırma bağlamı, katılımcı özellikleri ve veri toplama süreci ayrıntılı biçimde betimlenmiş; ayrıca araştırma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yaklaşımı tercih edilmiştir (Guba ve Lincoln, 1982). Bu doğrultuda geçerlilik ve güvenirliği sağlamak amacıyla: İç geçerlilik (inandırıcılık) için katılımcı ifadelerine doğrudan yer verilmiş ve veriler ayrıntılı şekilde sunulmuştur. Dış geçerliliği (aktarılabilirlik) sağlamak için araştırma süreci ve katılımcı özellikleri ayrıntılı biçimde açıklanmıştır. Tutarlılığı (güvenirlik) yansıtabilmek için veri analiz süreci sistematik olarak yürütülmüş ve kodlama süreci araştırmacılar arası karşılaştırma ile desteklenmiştir. Doğrulanabilirlik ise araştırma sürecinde elde edilen tüm veriler ve analiz adımları kayıt altına alınmıştır. Ayrıca görüşme formu uzman görüşüne sunularak kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

3.6. Araştırmacının Rolü

Bu araştırmada araştırmacılar, veri toplama ve analiz sürecinde aktif rol almıştır. Araştırmacılar: Görüşme sorularını hazırlamış, katılımcılarla görüşmeleri gerçekleştirmiş, verilerin analizini yürütmüş ve yorumlamıştır. Nitel araştırmanın doğası gereği araştırmacının sürece etkisi göz önünde bulundurulmuş ve bu etkiyi minimize etmek amacıyla: Ön kabullerin farkında olunmuş, tarafsızlık ilkesine bağlı kalınmış, veriler doğrudan katılımcı ifadeleriyle desteklenmiştir. Araştırmacılar akademik yaşamın içinde yer aldıkları için konuya ilişkin ön kabullerinin farkında olarak analiz sürecinde sürekli refleksif notlar tutmuştur.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan akademisyenlerin yarı yapılandırılmış görüşme sonucunda ortaya çıkan yanıtlar yer almaktadır.

Katılımcıların “Akademik makale yazım sürecinde erteleme davranışı yaşadığınızı düşünüyor musunuz? Bu durumu nasıl tanımlarsınız?” sorusuna ait görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Erteleme Davranışına Ait Görüşler

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Bilişsel ve Stratejik Geciktirme	Bilinçli geciktirme	6	"Yapmam gerektiğini biliyorum ama özellikle zor bölümleri bilinçli olarak erteliyorum." (K3) "Makale yazımını çoğu zaman isteyerek geciktiriyorum, çünkü zihinsel olarak hazır hissetmiyorum." (K10)
	Stratejik erteleme	1	"Son tarihe yakın daha verimli çalıştığımı düşünüyorum." (K11)
Davranışsal	Başlayamama		"En büyük problemim başlamak, ilk paragrafı yazmakta çok zorlanıyorum." (K1) "Konu net olsa bile yazmaya başlamak sürekli erteleniyor." (K6)
Durumsal	Yoğunluk Kaynaklı Erteleme	4	"Her zaman değil ama yoğun olduğum dönemlerde yazmayı erteliyorum." (K9).
Duygusal	Duygusal kaçınma	3	"Makale yazarken yoğun bir stres hissediyorum, bu da beni kaçınmaya itiyor." (K7." "Yetersiz hissettiğimde çalışmayı tamamen erteliyorum." (K12)

Tablo 2'ye göre katılımcıların erteleme deneyimleri bilişsel-stratejik, eylemsel ve duygusal olmak üzere üç temel kategori altında toplanmıştır. En geniş kategori olan "Bilişsel ve Stratejik Geciktirme", ertelemenin bilinçli ve yönetsel yönüne işaret etmekte; bu kategori altında en yüksek frekansı "bilinçli geciktirme" (n=6) alırken, bazı katılımcıların ertelemeyi iş yüküne bağlı "durumsal" (n=2) ve hatta verimlilik artırıcı "stratejik" (n=1) bir tercih olarak tanımladığı görülmektedir. İkinci kategori olan "Eylemsel Engeller", yazmaya başlama anındaki kritik direnci vurgulamakta (n=4); "Duygusal Kaçınma" kategorisi ise ertelemenin altında yatan kaygı ve yetersizlik hissini açığa çıkarmaktadır (n=3). Bu üçlü yapı, akademik ertelemenin sadece bir irade zayıflığı olmadığını; zihinsel bir tercih, eylemsel bir tıkanma ve duygusal bir savunma mekanizması olarak iç içe geçtiğini göstermektedir.

Katılımcıların "Makale yazım sürecinde erteleme davranışına yol açan başlıca nedenler sizce nelerdir?" sorusuna ait görüşleri Tablo 3'te verilmiştir

Tablo 3. Erteleme Davranışına Yol Açan Başlıca Nedenler

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Bireysel Faktörler	Motivasyon eksikliği	5	"Bazen makaleye başlamak için içsel motivasyon bulamıyorum." (K2) "İstek olmadığı zaman sürekli erteliyorum." (K10)
	Mükemmeliyetçilik	3	"Yazdığım şeyin yeterince iyi olmayacağını düşündüğüm için sürekli erteliyorum." (K6) "Mükemmel olmasını istediğim için başlayamıyorum." (K12)
Duygusal Faktörler	Kaygı ve baskı	4	"Hakem süreci ve değerlendirme baskısı beni erteliyor." (K7) "Başarısız olma korkusu yazmayı geciktiriyor." (K14)
Çevresel ve Yapısal Engeller	İş yükü fazlalığı	3	"Ders yükü ve idari işler makale yazımını sürekli geri plana atıyor." (K4) "Zaman bulamadığım için erteliyorum." (K9)
	Dikkat dağıtıcılar	1	"Sosyal medya ve e-postalar odaklanmamı sürekli bölüyor." (K11)

Tablo 3'teki bulgular, akademik erteleme davranışının tek bir nedene indirgenemeyecek kadar çok boyutlu bir yapı sergilediğini göstermektedir. Özellikle bireysel faktörler (motivasyon eksikliği ve mükemmeliyetçilik), ertelemenin en baskın belirleyicileri olarak öne çıkarken;

duygusal (kaygı ve baskı) ve örgütsel (iş yükü) faktörlerin de önemli rol oynadığı görülmektedir. Daha sınırlı düzeyde ise dijital dikkat dağıtıcıların erteleme davranışını tetiklediği belirlenmiştir. Bu durum, akademik ertelemenin hem içsel psikolojik süreçler hem de dışsal çalışma koşulları tarafından şekillendirilen çok boyutlu bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcıların "Erteleme davranışı genellikle sürecin hangi aşamalarında ortaya çıkmaktadır?" sorusuna ait görüşleri Tablo 4'te verilmiştir

Tablo 4. Erteleme Davranışının Ortaya Çıkma Aşaması

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Başlangıç Aşaması	Konu belirleme ve başlama	5	"En çok konu seçerken ve ilk adımı atarken erteliyorum." (K1) "Başlamak en zor kısım, sürekli erteliyorum." (K6)
Üretim Aşaması	Metin üretimi	4	"Yazmaya başladığımda bile bir süre sonra bırakıyorum." (K3) "Paragrafları oluşturma aşamasında özellikle geçiş kısımlarını yapamayınca sürekli geciktiriyorum." (K10)
	Veri analizi	3	"Analiz kısmı teknik olduğu için genelde erteliyorum." (K7) "Veri analizi en çok zorlandığım aşama." (K12)
Tamamlama Aşaması	Hakem/geri bildirim süreci	2	"Düzeltme ve revizyon kısmını sürekli erteliyorum." (K9) "Hakem yorumlarına dönüş yapmayı geciktiriyorum." (K14)

Tablo 4, akademik erteleme davranışının yayın üretim döngüsünün tüm aşamalarına yayıldığını, ancak bu aşamalar arasında yoğunluğun belirgin biçimde farklılaştığını göstermektedir. Başlangıç aşaması, en yüksek frekansla (n=5) ertelemenin en yoğun yaşandığı evre olarak öne çıkmakta; "konu belirleme ve başlama" güçlüğü, yazma sürecinin ilk adımının kritik bir psikolojik bariyer oluşturduğunu doğrulamaktadır. Üretim aşaması ise ertelemenin çift yönlü doğasını açığa çıkarmakta; bu evrede hem "metin üretimi" sırasında yaşanan yazma tıkanıklığı (n=4) hem de "veri analizinden kaçınma" (n=3) teknik ve bilişsel zorlukların süreci kesintiye uğrattığını göstermektedir. Tamamlama aşamasında erteleme sıklığı görece azalmakla birlikte (n=2), hakem ve geri bildirim süreçlerinin hâlâ bir erteleme tetikleyicisi olduğu görülmektedir. Bu dağılım, erteleme davranışının özellikle yüksek belirsizlik ve yüksek bilişsel yük içeren başlangıç ve üretim aşamalarında yoğunlaştığını, süreç ilerledikçe kısmen hafiflediğini ortaya koymaktadır. Bulgular, literatürdeki "göreve başlama bariyeri" kavramıyla uyumlu olup, müdahale stratejilerinin öncelikle bu kritik aşamalara odaklanması gerektiğine işaret etmektedir.

Katılımcıların "Erteleme davranışının akademik performansınıza ve psikolojik durumunuza etkileri nelerdir?" sorusuna ait görüşleri Tablo 5'te verilmiştir

Tablo 5. Erteleme Davranışının Akademik Performansınıza ve Psikolojik Durumunuza Etkileri

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Akademik Performans	Yayın veriminde düşüş	5	"Erteleme nedeniyle yayın sayım düştü ve süreçler uzadı." (K2) "Planladığım makaleleri zamanında tamamlayamıyorum." (K11)
	Kalite kaybı	3	"Son dakika yazdığım için makale kalitesi düşüyor." (K6) "Acelem olduğu için daha yüzeysel yazıyorum." (K9)
Psikolojik Etkiler	Stres ve baskı	4	"Sürekli ertelediğim için üzerimde ciddi bir stres oluşuyor." (K7) "Yaklaştıkça baskı artıyor ve bu beni daha çok yoruyor." (K14)
	Suçluluk ve pişmanlık	2	"Ertelediğim için kendimi suçlu hissediyorum." (K3) "Zamanı boşa harcadığımı düşünüyorum." (K10)

	Tükenmişlik ve motivasyon kaybı	2	"Sürekli ertelemek beni akademik olarak yıpratıyor." (K12) "Motivasyonum giderek azalıyor." (K5)

Tablo 5'teki bulgular, akademik erteleme davranışının etkilerinin "Akademik Performans" ve "Psikolojik Etkiler" olmak üzere iki ana kategoride yoğunlaştığını, ancak her iki boyutun da birbirini besleyen bir döngü oluşturduğunu göstermektedir. Akademik Performans kategorisinde en belirgin sonuç, yayın veriminde düşüş (n=5) olarak ortaya çıkmış; katılımcılar erteleme nedeniyle süreçlerin uzadığını ve planlanan çıktıların aksadığını vurgulamıştır. Buna eşlik eden kalite kaybı (n=3) ise zaman baskısı altında yapılan üretimin yüzeysel ve aceleci olmasına yol açarak, ertelemenin yalnızca niceliksel değil niteliksel bir sorun da yarattığını ortaya koymaktadır.

Psikolojik Etkiler kategorisi ise ertelemenin bireyin iç dünyasında yarattığı çok katmanlı yıpranmayı yansıtmaktadır. En yaygın psikolojik sonuç stres ve baskı artışı (n=4) olurken, katılımcılar ertelenen işlerin birikmesiyle zaman baskısının yoğun bir psikolojik yük oluşturduğunu belirtmiştir. Bu duruma eşlik eden suçluluk ve pişmanlık (n=2) duyguları, bireyin öz-değerlendirmesini olumsuz etkilemekte; daha uzun vadede ise tükenmişlik ve motivasyon kaybı (n=2) tablosu ortaya çıkmaktadır.

Katılımcıların "Erteleme davranışıyla başa çıkmak için kullandığınız yöntemler veya stratejiler nelerdir?" sorusuna ait görüşleri Tablo 6'da verilmiştir

Tablo 6. Erteleme Davranışıyla Başa Çıkmak İçin Kullandığınız Yöntemler veya Stratejiler

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Davranışsal ve Çevresel Düzenlemeler	Planlama ve programlama	5	"Günlük ve haftalık plan yaparak ertelemeyi kontrol etmeye çalışıyorum." (K2) "Takvim kullanarak yazma sürecini parçalara bölüyorum." (K11)
	Görevleri küçük parçalara bölme	4	"Makale yazımını küçük adımlara bölünce erteleme azalıyor." (K6) "Her gün sadece bir bölüm yazmayı hedefliyorum." (K9)
	Dijital dikkat kontrolü	1	"Sosyal medyayı kapatarak yazmaya odaklanıyorum." (K10)
Sosyal Destek Mekanizmaları	Akademik iş birliği ve hesap verebilirlik	3	"Ortak yazım yaptığımda erteleme azalıyor." (K7) "Danışmanımla düzenli iletişim beni disipline ediyor." (K12)
Bilişsel ve Motivasyonel Stratejiler	Zihinsel yeniden çerçeveleme	1	"Bu işi zorunluluk değil, gelişim fırsatı olarak görmeye çalışıyorum." (K5)
	Kendini ödüllendirme / içsel motivasyon	2	"Bir bölüm bitince kendimi ödüllendiriyorum." (K3) "Motivasyonumu artırmak için hedef koyuyorum." (K14)

Tablo 6'dan elde edilen bulgular, akademik personelin erteleme davranışıyla başa çıkmak için çok boyutlu bir strateji repertuarı geliştirdiğini göstermektedir. En baskın kategori olan Davranışsal ve Çevresel Düzenlemeler, ertelemenin eyleme dönük çözümlerini yansıtmakta; bu grupta "planlama ve programlama" (n=5) en yaygın strateji olurken, "görevleri küçük parçalara bölme" (n=4) de yazma sürecini daha yönetilebilir kılarak kaçınmayı azaltmaktadır. Bu bulgu, Steel (2007)'in ertelemenin öz-düzenleme başarısızlığı olduğu yaklaşımıyla uyumlu olup, yapılandırılmış zaman yönetimi ve davranışsal parçalama

tekniklerinin önemini ortaya koymaktadır. Sosyal Destek Mekanizmaları kategorisi ise "akademik iş birliği ve hesap verebilirlik" (n=3) temasıyla öne çıkmakta; ortak yazım süreçleri ve danışmanla düzenli iletişimin bireyi disipline ederek ertelemeyi azalttığını göstermektedir. Bu durum, örgütsel davranış literatüründeki hesap verebilirlik etkisiyle örtüşmektedir. Daha düşük frekansta da olsa Bilişsel ve Motivasyonel Stratejiler, ertelemenin altında yatan duygusal ve bilişsel direnci hedef almakta; "zihinsel yeniden çerçeveleme" (n=1) görevi bir gelişim fırsatı olarak görmeyi sağlarken, "kendini ödüllendirme" (n=2) içsel motivasyonu beslemektedir. Sirois ve Pychyl (2013)'in ertelemenin duygu düzenleme başarısızlığı olduğu görüşüyle tutarlı biçimde, bu stratejiler bilişsel yükü ve olumsuz duygulanımı azaltarak başa çıkmaya katkı sunmaktadır.

Katılımcıların "Akademik kurumların veya çalışma ortamının erteleme davranışınız üzerindeki etkisini nasıl değerlendirirsiniz?" sorusuna verdikleri cevaplar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Akademik Kurum ve Çalışma Ortamının Erteleme Davranışına Etkisine İlişkin Görüşler

Kategori	Tema	Kişi (n)	Örnek Görüşler
Örgütsel Yapı ve Beklentiler	Aşırı iş yükü ve rol çatışması	5	"Ders yükü ve idari görevler nedeniyle makale yazımı sürekli erteleniyor." (K2) "Birden fazla rol üstlenmek zorunda olmak yazma sürecini geciktiriyor." (K11)
	Yayın baskısı	3	"Sürekli yayın yapma baskısı bazen motivasyonu düşürüyor ve ertelemeye neden oluyor." (K6) "Beklentiler arttıkça stres artıyor ve yazmaktan kaçıyorum." (K14)
	Zaman ve çalışma esnekliği	1	"Esnek çalışma saatleri bazen disiplini zorlaştırıyor ve ertelemeye yol açıyor." (K8)
Kurumsal Destek ve İklim	Kurumsal destek eksikliği	3	"Akademik yazım konusunda yeterli destek verilmediğini düşünüyorum." (K7) "Mentorluk ya da yönlendirme eksikliği süreci zorlaştırıyor." (K12)
	Akademik iklim ve motivasyon	2	"Üretken bir akademik ortam motivasyonu artırıyor." (K5) "Olumsuz kurum kültürü yazma isteğini azaltıyor." (K10)
Fiziksel Çalışma Ortamı	Fiziksel ve zihinsel çalışma koşulları	2	"Uygun çalışma ortamı olmadığında odaklanmak zorlaşıyor." (K9) "Ofis ortamı çok bölünüyor, bu da ertelemeyi artırıyor." (K3)

Tablo 7'deki bulgular, akademik erteleme davranışının yalnızca bireysel bir eğilim olmadığını; örgütsel yapı, kurumsal iklim ve fiziksel çevre tarafından güçlü biçimde şekillendirildiğini ortaya koymaktadır. En baskın kategori olan Örgütsel Yapı ve Beklentiler, ertelemenin kurumsal kökenlerine ışık tutmaktadır. Bu kategori altında en yüksek frekansı "aşırı iş yükü ve rol çatışması" (n=5) alırken, "yayın baskısı" (n=3) dışsal motivasyonun çift yönlü etkisini gözler önüne sermekte; "zaman ve çalışma esnekliği" (n=1) ise yapılandırılmamış özgürlüğün bazı bireyler için disiplini zorlaştırabildiğini göstermektedir. Kurumsal Destek ve İklim kategorisi, mentorluk ve yazım desteği eksikliğinin (n=3) süreci yapılandırmayı güçleştirdiğini, olumsuz ya da olumlu akademik iklimin (n=2) ise yazma isteğini doğrudan etkilediğini vurgulamaktadır. Son olarak Fiziksel Çalışma Ortamı kategorisi, uygun olmayan ofis koşulları ve sürekli bölünmelerin (n=2) odaklanmayı engelleyerek ertelemeye zemin hazırladığını ortaya koymaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde bulgular, akademik ertelemenin çok düzeyli bir olgu olduğunu; kurumsal politikalar, kültürel iklim ve fiziksel olanakların iyileştirilmesinin, bireysel başa çıkma stratejileri kadar önemli olduğunu göstermektedir.

4. SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu araştırmada elde edilen bulgular, akademik erteleme davranışının yalnızca bir zaman yönetimi problemi olmadığını; bilişsel, duygusal ve örgütsel süreçlerin etkileşimiyle ortaya çıkan çok katmanlı bir olgu olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, ertelemenin öz-düzenleme başarısızlığı olarak ele alındığı klasik yaklaşım ile (Steel, 2007) ve daha güncel olarak duygu düzenleme temelli açıklamalarla örtüşmektedir (Sirois & Pychyl, 2013). Nitekim erteleme davranışı, bireylerin olumsuz duygularını kısa vadede azaltma çabası sonucunda uzun vadeli hedeflerini geciktirmeleriyle açıklanmaktadır. Bu bağlamda çalışma, ertelemenin yalnızca davranışsal değil aynı zamanda duygusal bir düzenleme stratejisi olduğunu nitel bulgularla desteklemektedir.

Araştırmanın ilk önemli bulgusu, akademik ertelemenin "bilişsel-stratejik geciktirme, eylemsel engeller ve duygusal kaçınma" olmak üzere üç boyutlu bir yapı sergilemesidir. Bu yapı, literatürdeki aktif ve pasif erteleme ayrımıyla paralellik göstermektedir (Korstange vd., 2019). Özellikle bazı katılımcıların ertelemeyi bilinçli ve stratejik bir tercih olarak tanımlaması, aktif ertelemenin belirli koşullarda işlevsel olabileceğini ileri süren çalışmalarla uyumludur. Ancak çalışmada daha baskın olan eylemsel engeller ve duygusal kaçınma temaları, ertelemenin çoğunlukla kontrol kaybı ve kaçınma davranışı şeklinde yaşandığını ortaya koymaktadır. Bu bulgu, ertelemenin özellikle olumsuz duygularla başa çıkma stratejisi olarak ortaya çıktığını vurgulayan çalışmalarla desteklenmektedir (Sirois & Pychyl, 2013; Mohammadi Bytamar vd., 2020).

Bulguların önemli bir diğer yönü, ertelemenin en yoğun olarak "başlama aşamasında" ortaya çıkmasıdır. Katılımcıların yazmaya başlama konusunda yaşadığı zorluk, literatürde "niyet-eylem boşluğu" olarak tanımlanan durumla örtüşmektedir (Steel, 2007). Ayrıca görev başlangıcında ortaya çıkan bu direnç, görevin algılanan zorluğu ve olumsuz duygularla doğrudan ilişkilidir. Nitekim çalışmalar, bireylerin zor, sıkıcı veya belirsiz görevlerle karşılaştıklarında kaçınma eğilimi gösterdiğini ve bunun ertelemeyi tetiklediğini ortaya koymaktadır (Sirois & Pychyl, 2013; Svartdal vd., 2020). Bu bağlamda araştırma, akademik yazım sürecinde "başlangıç bariyerinin" kritik bir psikolojik eşik olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır.

Ertelemenin nedenlerine ilişkin bulgular, bireysel, duygusal ve çevresel faktörlerin birlikte etkili olduğunu göstermektedir. Özellikle motivasyon eksikliği, mükemmeliyetçilik ve başarısızlık korkusu gibi bireysel ve duygusal faktörlerin ön plana çıkması, ertelemenin duygu düzenleme perspektifiyle açıklanmasını desteklemektedir. Literatürde, bireylerin olumsuz duygular (kaygı, yetersizlik hissi, stres) yaşadıklarında bu duygulardan kaçınmak amacıyla görevleri erteledikleri belirtilmektedir (Sirois & Pychyl, 2013; Mohammadi Bytamar vd., 2020). Bu durum kısa vadede rahatlama sağlasa da uzun vadede suçluluk ve stres gibi daha yoğun olumsuz duygulara yol açmaktadır. E teleme döngüsüyle güçlü biçimde örtüşmektedir.

Çevresel faktörler açısından elde edilen bulgular da dikkat çekicidir. Özellikle iş yükü, rol çatışması ve örgütsel beklentilerin ertelemeyi artırdığı yönündeki bulgular, ertelemenin yalnızca bireysel değil aynı zamanda örgütsel bir olgu olduğunu göstermektedir (Darmi & Kusni, 2019; Sulistia & Widigdo, 2023). Akademik bağlamda esnek çalışma yapısı ve uzun teslim sürelerinin de ertelemeyi kolaylaştırdığı bilinmektedir. Bu durum, yapılandırılmamış iş ortamlarının öz-düzenleme gereksinimini artırarak erteleme riskini yükselttiğini ortaya koyan çalışmalarla uyumludur (Svartdal vd., 2020). Dolayısıyla bu çalışma, akademik ertelemenin kurumsal bağlamdan bağımsız düşünülemeyeceğini açıkça ortaya koymaktadır.

Araştırmanın önemli katkılarından biri de ertelemenin süreçsel doğasını ortaya koymasıdır. Bulgular, ertelemenin yalnızca başlangıç aşamasında değil; yazma, analiz ve revizyon aşamalarında da ortaya çıktığını göstermektedir. Ancak özellikle yüksek bilişsel yük ve belirsizlik içeren aşamalarda yoğunlaşması, görev özelliklerinin erteleme üzerindeki etkisini doğrulamaktadır. Literatürde de görev zorluğu, belirsizlik ve gecikmiş ödül yapısının ertelemeyi artırdığı vurgulanmaktadır (Steel, 2007; Mohammadi Bytamar vd., 2020) .

Ertelemenin sonuçlarına ilişkin bulgular, performans ve psikolojik etkilerin birbirini besleyen bir döngü oluşturduğunu göstermektedir. Yayın veriminde düşüş ve kalite kaybı gibi performans sonuçları, literatürde ertelemenin iş performansı üzerindeki olumsuz etkileriyle örtüşmektedir (Steel vd., 2022). Bununla birlikte stres, suçluluk ve tükenmişlik gibi psikolojik etkiler, ertelemenin bireyin iyi oluşu üzerindeki yıkıcı etkisini ortaya koymaktadır. Araştırmalar, ertelemenin yüksek stres ve düşük psikolojik iyi oluş ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Sirois, 2014). Bu bağlamda erteleme, yalnızca üretkenlik değil aynı zamanda ruh sağlığı açısından da kritik bir risk faktörü olarak değerlendirilmelidir.

Araştırmada belirlenen başa çıkma stratejileri de literatürle büyük ölçüde uyumludur. Planlama, görevleri küçük parçalara bölme ve sosyal hesap verebilirlik gibi stratejiler, öz-düzenleme temelli müdahalelerin etkinliğini desteklemektedir (Patzak vd., 2025). Bunun yanında bilişsel yeniden çerçeveleme ve içsel motivasyon stratejilerinin de kullanılması, ertelemenin yalnızca davranışsal değil bilişsel-duygusal boyutlarının da hedeflenmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bulgu, erteleme müdahalelerinde duygu düzenleme becerilerinin geliştirilmesinin önemini vurgulayan çalışmalarla örtüşmektedir (Sirois & Pychyl, 2013).

Son olarak, çalışmanın en önemli katkılarından biri akademik ertelemenin örgütsel bağlamını güçlü biçimde ortaya koymasıdır. Aşırı iş yükü, rol çatışması ve yayın baskısı gibi faktörlerin ertelemeyi artırması, akademik ertelemenin yalnızca bireysel bir sorun değil, aynı zamanda kurumsal bir mesele olduğunu göstermektedir. Bu durum, örgütsel destek ve akademik iklimin üretkenlik üzerindeki rolünü vurgulayan çalışmalarla uyumludur (Sunarta & Muafi, 2024).

Genel olarak değerlendirildiğinde bu çalışma, akademik ertelemenin çok düzeyli (bireysel–duygusal–örgütsel) ve süreçsel bir yapı sergilediğini ortaya koyarak literatüre önemli katkılar sunmaktadır. Özellikle fenomenolojik yaklaşım sayesinde ertelemenin öznel deneyim boyutunun derinlemesine incelenmesi, mevcut nicel ağırlıklı literatüre önemli bir tamamlayıcı perspektif kazandırmaktadır. Ayrıca akademisyen örneklemine odaklanması, öğrenci temelli çalışmaların yoğun olduğu literatürde özgün bir katkı sağlamaktadır.

Öneriler

Bu çalışma, akademik ertelemenin yalnızca bireysel bir zaman yönetimi sorunu olmadığını, bilişsel, duygusal ve örgütsel faktörlerin etkileşiminden kaynaklanan çok boyutlu bir süreç olduğunu göstermiştir. Özellikle, yazma sürecinde "başlayamama" durumunun baskınlığı, akademik üretimin psikolojik bir başlatma engeli içerdiğini göstermektedir.

Ertelemenin mükemmeliyetçilik, başarısızlık korkusu ve motivasyon eksikliği ile ilişkisi, genellikle duygu temelli bir kaçınma stratejisi olarak işlev gördüğünü düşündürmektedir (Sirois & Pychyl, 2013). Dahası, iş yükü ve yayın baskısı gibi örgütsel faktörlerin etkisi, ertelemenin bağlamsal doğasını güçlendirmektedir (Darmi & Kusni, 2019). Bu bulgular doğrultusunda, akademisyenlerin yazma sürecini daha küçük görevlere bölmek, erken başlama alışkanlıkları geliştirmek ve mükemmeliyetçi beklentileri azaltmak gibi stratejiler benimsemeleri önerilmektedir. Ayrıca, ertelemeyi azaltmada ortak yazarlık, mentorluk ve geri bildirim süreçleri

gibi sosyal destek mekanizmalarının olumlu rolü de dikkate alınmalıdır. Kurumsal düzeyde, yazma atölyelerinin ve araştırma destek sistemlerinin güçlendirilmesi de önerilmektedir.

Sonuç olarak, erteleme bireysel bir zayıflık olarak değil, çok düzeyli etkileşimlerden ortaya çıkan akademik bir davranış modeli olarak görülmelidir.

Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma belirli sınırlılıklar çerçevesinde yorumlanmalıdır. Birincisi, araştırma Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde bulunan iki devlet üniversitesinden nispeten küçük bir akademisyen grubuyla yürütülmüştür. Bu, bulguların genelleştirilebilirliğini kısıtlamaktadır ve gelecekteki çalışmalar, dış geçerliliği artırmak için farklı üniversite türlerini ve kültürel bağlamları içermelidir. İkincisi, çalışma nitel bir fenomenolojik araştırma olarak tasarlanmış ve veriler katılımcıların öznel deneyimlerine dayanmaktadır. Bu yaklaşım derinlemesine bilgiler sağlasa da objektif ölçümlerin yokluğu açısından da bir sınırlılık oluşturmaktadır. Gelecekteki araştırmaların nicel veya karma yöntem tasarımları kullanması önerilmektedir. Üçüncüsü, çalışma yalnızca makale yazma sürecine odaklanmış olup, ders hazırlığı, proje yönetimi ve idari görevler gibi akademik ertelemenin diğer boyutları dahil edilmemiştir. Bu nedenle, erteleme davranışı farklı akademik bağlamlarda da incelenmelidir.

Son olarak, veriler öz bildirim yoluyla toplanmıştır; bu da sosyal beğenilirlik yanlılığına yol açabilir. Katılımcıların erteleme davranışlarını gerçekte olduğundan farklı şekilde bildirmiş olma olasılığı göz önünde bulundurulmalıdır. Gelecekteki çalışmalar, gözlem, deneysel tasarımlar veya günlük tabanlı yöntemler kullanarak daha sağlam bulgular ortaya koyabilir.

KAYNAKÇA

Asio, J. M. R. (2021). Procrastination and work productivity of academic staff: Implications to the institution. *Online Submission*.

Aydın, E. (2023). Psikolojik sözleşme ihlali iş yerinde ertelemeye yol açar mı? Örgütsel sinisizmin aracılık fonksiyonu. Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 21 (1), 224-243. https://doi.org/10.11611/yead.1238902

Bajcar, B. (2025). *Understanding procrastination at work: Individual and workplace perspectives*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003422860

Baş, T., & Akturan, U. (2017). *Sosyal bilimlerde bilgisayar destekli nitel araştırma yöntemleri* (3. bs.) Seçkin Yayıncılık.

Başkale, H. (2016). Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9(1), 23-28. https://izlik.org/JA73MH48CD

Cotelnic, A. (2023). Time management of the university staff. *Strategii si politici de management in economia contemporana*, . https://doi.org/10.53486/icspm2022.03

Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). SAGE Publications.USA

Darmi, A. S., & Kusni, I. (2019). Antecedent and impact of procrastination on public sector. *HOLISTICA – Journal of Business and Public Administration*. https://doi.org/10.2478/hjbpa-2019-0017

Fernie, B. A., Bharucha, Z., Nikčević, A. V., & Spada, M. M. (2017). The Unintentional Procrastination Scale. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*. https://doi.org/10.1007/s10942-016-0247-x

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *Educational Communication & Technology Journal*, 30(4), 233–252.

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of qualitative research,* 2, 163-194.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi,*1(1), 62-80

Korstange, R., Craig, M., & Duncan, M. D. (2019). Understanding and Addressing Student Procrastination in College. *Learning Assistance Review*.

Merriam, S. B. & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation.* San Franscisco, USA: Jossey-Bass. https://repository.act.ac.rw/server/api/core/bitstreams/323490a5-4e3f-4cd1-ab1a-8ec2ec2e1a21/content

Miles, M. B., ve Huberman, A. M. (2016). *Genişletilmiş bir kaynak kitap: Nitel veri analizi* (S. AkbabaAltun & A. Ersoy, Çev. Ed.) Ankara: Pegem Akademi.

Miyake, A., & Kane, M. J. (2022). Toward a Holistic Approach to Reducing Academic Procrastination With Classroom Interventions. *Current Directions in Psychological Science*, *31*(4), 291-304. https://doi.org/10.1177/09637214211070814

Mohammadi Bytamar, J., Saed, O., & Khakpoor, S. (2020). Emotion regulation difficulties and academic procrastination. *Frontiers in Psychology, 11*, 524588. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.524588

Mohanty, P. (2016). I'll do it later: Understanding the role of procrastination and self control in consumer behavior. *GSU Research Day*.

Morgan, D. L. ve Morgan, R. K. (2008). *Single-Case Research Methods For The Behavioral And Health Sciences.*Sage Puplication.USA.

Mosquera, P., Soares, M. E., Dordio, P., Melo, L. A. E., & Soares, M. J. G. O. (2022). The thıef of tıme and socıal sustaınabılıty: analysıs of a procrastınatıon at work model. *Revista de Administração de Empresas*. https://doi.org/10.1590/s0034-759020220510

Özberk, E. H., & Türk Kurtça, T. (2022). Profiles of Academic Procrastination in Higher Education: A Cross-Cultural Study Using Latent Profile Analysis. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, *8*(3), 150–160. https://doi.org/10.52380/ijpes.2021.8.3.465

Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntembilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11*(1), 323-343

Patton, M. Q. (1987). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Sage Puplication.USA

Patzak, A., Zhang, X., & Marzouk, Z. (2025). From research to practice: Facilitating time management instruction in higher education. *College Teaching*. https://doi.org/10.1080/87567555.2025.2495681

Sirois, F. M. (2014). Procrastination and stress: Exploring the role of self-compassion. *Self and Identity, 13*(2), 128–145. https://doi.org/10.1080/15298868.2013.763404

Sirois, F. M., & Pychyl, T. A. (2013). Procrastination and the priority of short-term mood regulation: Consequences for future self. *Social and Personality Psychology Compass, 7*(2), 115–127. https://doi.org/10.1111/spc3.12011

Steel, P. (2007). The nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, 133(1), 65-94. https://doi.org/10.1037/0033-2909.133.1.65

Steel, P., Taras, D., Ponak, A., & Kammeyer-Mueller, J. (2022). Self-regulation of slippery deadlines: The role of procrastination in work performance. *Frontiers in Psychology*. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.783789

Sudirman, S. A., Reza, F. A., Yusri, A., & Rina, R. (2023). Putting off until tomorrow: Academic procrastination, perfectionism, and fear of failure. *International Journal of Islamic Educational Psychology*. https://doi.org/10.18196/ijiep.v4i1.17576

Sulistia, V., & Widigdo, A. M. N. (2023). Effect of workload, perceived organizational support, and time management on academic procrastination with work school conflict as a mediating variable. *European Journal of Business and Management Research*. https://doi.org/10.24018/ejbmr.2023.8.1.1797

Sunarta, S., & Muafi, M. (2024). Determinant factors of procrastination behavior at work: A case study in the university context. *Asian Management and Business Review*, 4(2), 340-357. https://doi.org/10.20885/AMBR.vol4.iss2.art11

Svartdal, F., & Lokke, J. A. (2022). The ABC of academic procrastination: Functional analysis of a detrimental habit. *Frontiers in Psychology, 13*, 1019261. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1019261

Svartdal, F., Dahl, T. I., Gamst-Klaussen, T., Koppenborg, M., & Klingsieck, K. B. (2020). *How study environments foster academic procrastination: Overview and recommendations*. Frontiers in Psychology, 11, 540910. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.540910

Tekindal, M. ve Uğuz Arsu, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi, 20*(1), 153-182.

Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 24*(24), 543-559.

Wang, J., Li, C., Meng, X., Liu, D., & Liu, R. (2021). Validation of the Chinese version of the Procrastination at Work Scale. *Frontiers in Psychology*. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.726595

Yağar, F. (2023). Nitel Araştırmalarda Örneklem Büyüklüğünün Belirlenmesi: Veri Doygunluğu. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(2), 138-152. https://doi.org/10.38122/ased.1030365

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Seçkin Yayıncılık.

* * * * *

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu çalışmada taraf olabilecek herhangi bir kişi, kurum veya kuruluş arasında bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek ve Teşekkür: Çalışma için herhangi bir kurum ya da kuruluştan finansal destek alınmamıştır. Gösterdikleri ilgi ve emekten dolayı Dicle Akademi Dergisi Editörlerine ve katkılarından dolayı hakemlere teşekkür ederiz.

Etik Kurul İzni: Araştırmaya yönelik etik kurul onayı, Düzce Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan 25.03.2025 tarih ve 2025/98 sayılı karar ile alınmıştır. Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan eder.

Katkı Oranı: Çalışma tek yazarlıdır.

* * * * *

EXTENDED ABSTRACT

Purpose

Academic procrastination is generally defined as the intentional delay of academic tasks despite awareness of potential negative consequences. Existing literature has predominantly focused on students, while procrastination experienced by academics during scholarly writing processes has received relatively limited attention. However, for academics, article writing is a complex process involving intense cognitive effort, emotional burden, time pressure, and performance expectations. Increasing publication pressure, role conflicts, administrative duties, and rising academic performance expectations make procrastination behaviours more visible within academic settings. In this respect, academic procrastination should not be evaluated merely as an individual time-management problem, but rather as a multidimensional phenomenon shaped by cognitive, emotional, behavioural, and organizational factors.

The aim of this study was to examine academics' procrastination experiences during article writing processes from a phenomenological perspective. Specifically, the study sought to explore how academics experience procrastination, at which stages procrastination emerges, which individual and organizational factors contribute to procrastination, how procrastination affects academic performance and psychological well-being, and which coping strategies academics employ.

Method

The study was conducted using a qualitative phenomenological research design. Phenomenology aims to explore individuals' lived experiences and the meanings they attribute to those experiences in depth. The study group consisted of academics working at two state universities located in the Western Black Sea Region of Türkiye. Participants were selected through purposive sampling, and academics who had experienced procrastination during academic writing processes were included in the study.

Data were collected through semi-structured interviews. The interview questions focused on academics' experiences related to article writing processes, procrastination behaviours, emotional experiences, environmental influences, and coping methods. The obtained data were analysed using content analysis. Codes, categories, and themes were systematically generated and interpreted. To enhance the credibility and confirmability of the study, strategies such as expert review, participant confirmation, direct quotations, and audit trail procedures were employed (Başkale, 2016).

Findings

The findings revealed that academic procrastination has a multidimensional structure emerging through the interaction of cognitive, emotional, behavioural, and organizational processes. Participants reported that procrastination appeared most intensely during the initiation stage of article writing. Difficulty starting, indecisiveness, and exaggerated perceptions of task difficulty were found to delay the writing process. This finding is consistent with the "intention-action gap" frequently discussed in procrastination literature (Steel, 2007).

The study demonstrated that procrastination emerged in three main dimensions: cognitive-strategic delay, behavioural barriers, and emotional avoidance. Although some participants perceived procrastination as a conscious and strategic delay, most associated procrastination with negative emotions such as anxiety, guilt, stress, fear of failure, and feelings of inadequacy.

These findings support the perspective that procrastination functions as an emotion regulation strategy aimed at short-term emotional relief (Sirois & Pychyl, 2013).

Participants also emphasized that perfectionism increased procrastination tendencies. In particular, the expectation of producing a "perfect article" made it more difficult to initiate writing. Additionally, organizational factors such as low motivation, excessive workload, role conflict, administrative responsibilities, and publication pressure were identified as important contributors to procrastination behaviours. These findings suggest that academic procrastination is shaped not only by individual characteristics but also by structural characteristics of the academic work environment.

The study further revealed that procrastination emerged not only during the initiation stage, but also during literature review, data analysis, interpretation, revision, and submission processes. Procrastination was found to intensify particularly during tasks involving high cognitive load and uncertainty. The consequences of procrastination included reduced academic productivity, delayed publications, lower writing quality, stress, burnout, guilt, and psychological exhaustion.

Participants identified several coping strategies, including dividing tasks into smaller parts, developing regular writing routines, setting short-term goals, establishing social accountability relationships, and engaging in collaborative writing processes. Some participants also emphasized the effectiveness of cognitive reframing strategies, such as reducing perfectionistic expectations and accepting imperfect drafts.

Conclusion and Discussion

The findings demonstrate that academic procrastination is not simply a time-management problem but rather a complex process shaped by the interaction of cognitive, emotional, and organizational factors. Psychological resistance experienced particularly during the initiation phase emerged as one of the core dynamics of procrastination. This finding indicates that academic writing is not merely a technical production process but also an emotionally and cognitively demanding experience.

One of the major contributions of the study is its emphasis on the organizational dimension of academic procrastination. The findings showing that workload, publication pressure, and role conflict increase procrastination behaviours suggest that procrastination cannot be explained solely through individual responsibility. Therefore, it is important for academic institutions to provide structural support mechanisms such as writing workshops, mentoring systems, and research support programs.

The study also strongly highlights the emotional regulation dimension of procrastination. Academics' tendency to delay writing due to anxiety, fear of failure, and perfectionism indicates that procrastination often functions as an avoidance behaviour providing short-term psychological relief. Accordingly, combating academic procrastination requires not only time-management skills but also emotional regulation abilities, self-regulation strategies, and psychological support mechanisms.

In conclusion, this study contributes to the literature by revealing the multidimensional and process-oriented nature of academic procrastination through a phenomenological perspective. By focusing specifically on academics and scholarly writing processes, the study provides an important complementary perspective to the predominantly student-centred procrastination literature.